

The faunistic review of the Polish species of the subfamilies Calaphidinae and Phyllaphidinae (Hemiptera, Aphididae)

KARINA WIECZOREK¹, MARIUSZ KANTURSKI²

Department of Zoology, Faculty of Biology and Environmental Protection,
University of Silesia, Bankowa 9, 40-007 Katowice, Poland
e-mail: ¹karina.wieczorek@us.edu.pl, ²kanturski.m@gmail.com

ABSTRACT. The faunistic review of the Polish species of the subfamilies Calaphidinae and Phyllaphidinae (Hemiptera, Aphididae).

The distribution and notes on host plants of the 42 Polish species of the 18 genera, representatives of the subfamily Calaphidinae, is presented. Distributional data of the one Polish species: *Phyllaphis fagi* L., belonging to the subfamily Phyllaphidinae, is also provided.

KEY WORDS: Hemiptera, Aphididae, Calaphidinae, Phyllaphidinae, Poland, faunistic review.

INTRODUCTION

After publishing the Catalogue of Polish Fauna – Aphidoidea by SZELEGIEWICZ (1968) three checklists of Polish species of aphids were presented: SZELEGIEWICZ 1978, NAST et al. 1990 and WĘGIEREK & WOJCIECHOWSKI 2004. Recently, a distributional checklist of the aphids of Poland, was provided by OSIADACZ & HALAJ (2009). However, the last mentioned work presents only a general distribution of aphids recorded in particular regions of Poland. Thus, the Catalogue of Polish Fauna – Aphidoidea (SZELEGIEWICZ 1968) is still the only detailed source of data on the distribution of aphids in particular regions of Poland.

This paper is the next one, in a series (after subfamily Chaitophorinae WIECZOREK 2007, WIECZOREK & OSIADACZ 2007) of distributional data concerning the family Aphididae (Insecta, Hemiptera). The paper includes a review of current, detailed aphid stations of the subfamilies Calaphidinae and Phyllaphidinae in particular geographical regions of Poland. The available, published data are presented; geographical regions of Poland follow Fauna of Poland (BOGDANOWICZ et al. 2004), where Zakopane is excluded from the Orawsko-Nowotarska Dale and included in the Zakopiańska Dale (KONDRACKI 2000).

The Calaphidinae, consist of two tribes: Calaphidini and Panaphidini, form one of the most numerous group in the recent aphid fauna. Altogether 358 species, representatives of 62 genera have been described so far. Aphids belonging to this subfamily are known to be monoecious and holocyclic. Most of them are connected with deciduous trees – the tribe Calaphidini is almost exclusively associated with Betulaceae, whereas Panaphidini are associated mostly with Fagaceae (BLACKMAN & EASTOP 1994, 2011a). In Poland 42 species, belonging to 18 genera, have been recorded so far. The classification of Calaphidinae is after QUEDNAU (1999, 2003)

The subfamily Phyllaphidinae was created by QUEDNAU & REMAUDIERE (1994) and consists of 4 genera: *Phyllaphis* KOCH, 1856, *Machilaphis* TAKAHASHI, 1960, *Diphyllaphis* TAKAHASHI, 1960 and *Stegophylla* OESTLUND, 1923. *Phyllaphis fagi* (LINNAEUS, 1767), is

the only Polish species belonging to this subfamily. This monoecious and holocyclic species is connected with *Fagus* spp. feeding on undersides of mostly young leaves causing them to curl downwards on both sides of the mid-rib. Apterae are elongate oval, pale yellowish green, covered with wax wool, alatae have abdomen wax-covered, with dark dorsal cross-bars (BLACKMAN & EASTOP 1994, 2011b).

A REVIEW OF SPECIES

Subfamily Calaphidinae

Tribe Calaphidini

Subtribe Calaphidina

Genus *Betulaphis* GLEN DENNING, 1926

Type species: *Betulaphis occidentalis* GLEN DENNING, 1926; by original designation.

Betulaphis brevipilosa BÖRNER, 1940

Stations:

Baltic Sea Coast: Bielawskie Błota, Gdańsk Sobieszewo (SZELEGIEWICZ 1976).

Pomeranian Lake District: Kalisz Pomorski (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977); vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ciecierzyn (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997).

Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).

Western Sudetes Mts: „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HALAJ 1991).

Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HALAJ 1991).

Western Beskidy Mts: Jeleśnia, Lipowa, Mała Tresna, Zarzeczce (KARWAŃSKA 1991a);

Pogórze Śląskie: Cieszyn (KARWAŃSKA 1991b).

Orawsko-Nowotarska Dale: „Bór na Czerwonym” Nature Reserve (HALAJ 1993).

Bieszczady Mts: (CZYŁOK et al. 1988); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Host plants: *Betula humilis* SCHRK., *B. pendula* ROTH., *B. pubescens* subsp. *carpatica* (WILLD.) ASCH. et GRAEBN.

Betulaphis quadrituberculata (KALTENBACH, 1843)

Stations:

Baltic Sea Coast: Gdańsk Świbno (SZELEGIEWICZ 1967); Bielawskie Błota near Karwia (SZELEGIEWICZ 1968); Mierzeja Wiślana: Przebrno (SZELEGIEWICZ 1974).

Pomeranian Lake District: vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Masurian Lake District: (RIECH 1927); Olsztynek near Ostróda (SZELEGIEWICZ 1963); Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Pawłówek near Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Puszczykowo, Wielkopolski National Park, Poznań Grunwald, Jezioro (ACHREMOWICZ 1972); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a); Puszczykowo, Wielkopolski National Park (PIECHOTA 1990).

Mazovian Lowland: Warszawa (MORDVILKO 1901; SZELEGIEWICZ 1967).

Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Miasteczko Śląskie (WOJCIECHOWSKI et al. 1991); vicinity of „Segiet” Nature Reserve (HALAJ & WĘGIEREK 1997–1998).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ciecierzyn (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997).

Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).

Lubelska Upland: „Bachus” Nature Reserve (BOCHEN 1989).

Western Sudetes Mts: „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HALAJ 1991).

Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HALAJ 1991).

Western Beskidy Mts: Zawoja Polica, Zawoja (SZELEGIEWICZ 1972); Jeleśnia, Mała Tresna, Zarzecze (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Cieszyn, Bażanowice, Puńców (KARWAŃSKA 1991b).

Tatrzańska Dale: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962).

Bieszczady Mts: Tarnawa Wyżnia, Litmierz (HALAJ 1993).

Host plants: *Betula humilis* Schrk., *B. pubescens* Ehrh., *B. pendula* Roth.

Genus *Boernerina* BRAMSTEDT, 1940

Type species: *Boernerina depressa* BRAMSTEDT, 1940; by original designation.

Boernerina depressa BRAMSTEDT, 1940

Stations:

Bieszczady Mts: Tarnica (SZELEGIEWICZ 1966); Ustrzyki Górne, Wołosate, Tarnica, Wielka Rawka, Trebowiec Valley (CZYŁOK et al. 1988); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Host plant: *Alnus viridis* (CHAIX) DC. in LAM. et DC.

Genus *Calaphis* WALSH, 1862

Type species: *Calaphis betulella* WALSH, 1862; by monotypy.

Calaphis betulicola (KALTENBACH, 1843)

Kallistaphis betulicola KRZYWIEC 1970:114; ACHREMOWICZ 1972:8; HERCZEK et al. 1977:24; DEPA & WOJCIECHOWSKI 2009:62

Callaphis betulicola KARWAŃSKA 1991a:135

Calaphis betularia JUDENKO 1930–1931:158

Neocallipterus betulicolus RIECH 1927:150

Stations:

Pomeranian Lake District: vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Masurian Lake District: (RIECH 1927); Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965); Deksznie near Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Smukała near Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Bagno near Oborniki (KRZYWIEC 1970); „Chlebowo” Nature Reserve near Oborniki (ACHREMOWICZ 1972); Puszczykowo, Strzeszyn (WILKANIEC et al. 2000); Poznań (WILKANIEC 1999, WILKANIEC et al. 2007); Lisówki (WILKANIEC 2003).

Lower Silesia: Groszowice, vicinity of Groszowice, Dębsko, Kuźnica, Nakło (KLIMASZEWSKI et al. 1989).

Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Pludry, Koszowice near Lubliniec, vicinity of Tworóg, vicinity of Tarnowskie Góry, Sławków, Bukowno, Olkusz, Jaworzno, Ciężkowice, Imielin, Bieruń Stary, Chełmek, Libiąż, Wola Filipowska, Żory Branica, Bojszowy near Bojszów, Międzyrzecza, Bieruń Stary, Rudawki, Mętków, vicinity of Pszczyna, Kobiór, Jankowice, Pawłowice, Pszczyna, Zabrzeg, Goczałkowice Zdrój (KLIMASZEWSKI et al. 1989); vicinity of Katowice (KLIMASZEWSKI et al. 1995). Księża Góra, vicinity of Piekary Śląskie (DEPA & WOJCIECHOWSKI 2009).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Włosienica (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Ciecierzyn, Złoty Potok (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).

Małopolska Upland: vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).

Lubelska Upland: vicinity of Puławy, Górna Niwa (JUDENKO 1930–1931).

Western Sudetes Mts: Topieliska near Duszniki-Zdrój (HARNISCH 1926).

Western Beskidy Mts: Brenna (HERCZEK et al. 1977); Gierałtowiec, Głębowice, Chybie, Ligota Mazańcowice, Targanowice, Wielka Forest, Pogwizdów, vicinity of Skoczów, Wapienica (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Bierna, Mała Tresna, Pewel Mała, Zarzecze, Żywiec, Lipowa, Milówka, Radziechowy-Wieprz (KARWAŃSKA 1991a).

Bieszczady Mts: Tarnawa Wyżnia, Litmierz (HAŁAJ 1993).

Host plants: *Betula pendula* ROTH., *B. pubescens* EHRH.

***Calaphis flava* MORDVILKO, 1928**

Calaphis basalis SZELEGIEWICZ 1962:165, 1964:238

Kallistaphis flava SZELEGIEWICZ 1967:56, 1968:50, 1972: 211, 1976:376; BOCHEN 1977:257; GĘBICKI et al. 1977:96; WOJCIECHOWSKI et al. 1991:79

Callaphis flava KARWAŃSKA 1991a:135

Stations:

Baltic Sea Coast: Bielawskie Błota near Karwia (SZELEGIEWICZ 1968); Leba, Karwia, Bielawskie Błota, Puck, Gdańsk Sobieszewo (SZELEGIEWICZ 1976).

Pomeranian Lake District: vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Masurian Lake District: Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań, Wielkopolski National Park, Kórnik near Śrem, Poznań Grunwald, vicinity of Rogalin (ACHREMOWICZ 1967); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a); Puszczykowo (WILKANIEC et al. 2000); Krzesiny (WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001); Poznań (WILKANIEC et al. 2007)

Mazovian Lowland: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967).

Lower Silesia: Osola (ACHREMOWICZ 1990).

Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Tworzeń, vicinity of Łosień (GĘBICKI et al. 1977); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Miasteczko Śląskie (WOJCIECHOWSKI et al. 1991); vicinity of Katowice (KLIMASZEWSKI et al. 1995).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Vicinity of Bradło Hill, Ciecierzyn, Złoty Potok, vicinity of Julianka, vicinity of Zalesice (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).

Małopolska Upland: Skowronno near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a); vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).

Lubelska Upland: Sosnowica Anielskie Stawy, Okuninka (BOCHEN 1977).

Western Sudetes Mts: „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).

Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).

Western Beskidy Mts: Polica (SZELEGIEWICZ 1972); Milówka, Węgierska Górka, Radziechowy-Wieprz, Żywiec (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Cieszyn, Dziegielów, Puńców (KARWAŃSKA 1991b);

Tatrzańska Dale: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962).

Orawsko-Nowotarska Dale: „Bór na Czerwonym” Nature Reserve (HAŁAJ 1993).

Bieszczady Mts: Tarnawa Wyżnia, Litmierz (HAŁAJ 1993).

Host plants: *Betula humilis* SCHRK., *B. nana* L., *B. pubescens* EHRH., *B. pendula* ROTH., *B. pubescens* subsp. *carpatica* (WILLD.) ASCH. et GRAEBN.

Genus ***Callipterinella*** van der GOOT, 1913

Type species: *Aphis betularia* KALTENBACH, 1843; by original designation.

***Callipterinella calliptera* (HARTIG, 1841)**

Procalaphis callipterus SZELEGIEWICZ 1962:165

Cellipterinella calliptera KLIMASZEWSKI et al. 1989:140

Callipterinella calliptera ZŁOTKOWSKI 1987b:80

Stations:

- Baltic Sea Coast: The Hel peninsula (MOSZYŃSKA 1931); Krynica Morska (SZELEGIEWICZ 1974); Karwia, Chałupy (SZELEGIEWICZ 1976).
- Pomeranian Lake District: Vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).
- Masurian Lake District: Pasym near Szczytno (HUCULAK 1967b).
- Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań Junikowo, Poznań Malta (KRZYWIEC 1970); Puszczykówko, Wielkopolski National Park, vicinity of Rogalin, Poznań Grunwald, Bolechowo near Murowana Goślina (ACHREMOWICZ 1972); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a, 1987b); Lisówki (WILKANIEC 2003); Wielkopolski National Park (WILKANIEC et al. 2006).
- Mazovian Lowland: Warszawa Botanic Garden, Warszawa Bielany (SZELEGIEWICZ 1967).
- Podlasie Lowland: vicinity of Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK et al. 1982).
- Lower Silesia: Groszowice, Dębsko, Kuźnica (KLIMASZEWSKI et al. 1989).
- Upper Silesia: Tworzeń (GĘBICKI et al. 1977); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); vicinity of Lubliniec, vicinity of Tworóg, Strzemieszyce Porąbka, Bukowno, Brzęczkowice, Jaworzno, Ligota, Libiąż, Poręba, Bojszowy near Bojszów, Rudawki, Mętków, Pszczyna, Goczałkowice Zdrój (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Wojkowice, Katowice (CZYŁOK et al. 1991); Miasteczko Śląskie (WOJCIECHOWSKI et al. 1991); vicinity of Katowice (KLIMASZEWSKI et al. 1995); Tworzeń, Łosień, vicinity of „Segiet” Nature Reserve (HAŁAJ & WĘGIEREK 1997–1998).
- Krakowsko-Wieluńska Upland: Włosienica (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Błędowska Desert: Klucze (WOJCIECHOWSKI et al. 1989); vicinity of the hill Bradło, Ciecierzyn, forestry Złoty Potok, vicinity of Julianka, vicinity of Zalesice (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).
- Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).
- Małopolska Upland: vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).
- Lubelska Upland: Góra Puławska near Puławy (JUĐENKO 1930–1931); Żórawie Bagno near Lubartów (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973); Zwierzyniec near Zamość (KARWAŃSKA 1975); Okuninka (BOCHEN 1977); Lublin Botanic Garden (ACHREMOWICZ 1986).
- Western Sudetes Mts: Zagórze Śląskie (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989); „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).
- Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).
- Western Beskidy Mts: Brenna (HERCZEK et al. 1977); Głębowice, Ligota, Wielka Forest (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Pogórze Śląskie: Cieszyn, Goleiszów (KARWAŃSKA 1991b).
- Tatrzańska Dale: Gubałówka (SZELEGIEWICZ 1962).
- Orawsko-Nowotarska Dale: „Bór na Czerwonym” Nature Reserve (HAŁAJ 1993).
- Bieszczady Mts: Pszczeliny, Lesko (CZYŁOK et al. 1988); Tarnawa Wyżnia, Litmierz (HAŁAJ 1993); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).
- Host plants: *Betula pendula* ROTH., *B. pubescens* EHRH., *B. pubescens* subsp. *carpatica* (WILLD.) ASCH. et GRAEBN.

Callipterinella tuberculata* (VON HEYDEN, 1837)Procalaphis tuberculatus* SZELEGIEWICZ 1964a:238

Stations:

- Baltic Sea Coast: Mierzeja Wiślana: Krynica Morska, Kąty Rybackie, Przebrno (SZELEGIEWICZ 1974); Łeba, Karwia, Bielawskie Błota near Karwia, Gdańsk Górki Wschodnie, Sobieszewo, Mikoszewo (SZELEGIEWICZ 1976).
- Pomeranian Lake District: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).
- Masurian Lake District: Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965).
- Podlasie Lowland: vicinity of Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK et al. 1982).
- Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Poznań, Wielkopolski

National Park (ACHREMOWICZ 1967); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a); Wielkopolski National Park (WILKANIEC et al. 2006).
 Mazovian Lowland: Otwock (MORDVILKO 1894); Warszawa, Podkowa Leśna near Pruszków, Warszawa Bielany, Warszawa Młociny, Stamirowice near Grójec (SZELEGIEWICZ 1967).
 Lower Silesia: Osola (ACHREMOWICZ 1990).
 Upper Silesia: Tworzeń, vicinity of Niegowonice (GEBICKI et al. 1977); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); vicinity of Lubliniec, vicinity of Tworóg, vicinity of Tarnowskie Góry, Chorzów, Brzęczkowice, Jaworzno, Ciężkowice, Bojszowy near Bojszów, Zabrzeg (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Miasteczko Śląskie (WOJCIECHOWSKI et al. 1991); vicinity of Katowice (KLIMASZEWSKI et al. 1995).
 Krakowsko-Wieluńska Upland: Polanka (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Ciecierzyn (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).
 Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).
 Małopolska Upland: Skowronno near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a).
 Lubelska Upland: Puławy (JUDENKO 1930–1931); Kazimierz Dolny near Puławy (SZELEGIEWICZ 1967); Lublin Botanic Garden, Puławy (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973); Lublin Botanic Garden (ACHREMOWICZ 1986).
 Western Sudetes Mts: „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).
 Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).
 Western Beskidy Mts: Brenna (HERCZEK et al. 1977); Wapienica (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Mała Tresna, Zarzecze (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Puńców (KARWAŃSKA 1991b).
 Bieszczady Mts: Lesko (CZYŁOK et al. 1988); Tarnawa Wyżnia, Litmierz (HAŁAJ 1993); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).
 Host plants: *Betula pendula* ROTH., *B. pubescens* EHRH.

Genus *Clethrobius* MORDVILKO, 1928

Type species: *Callipterus giganteus* CHOLODKOVSKY, 1899; by original designation.

Clethrobius comes (WALKER, 1848)

Stations:

Baltic Sea Coast: Karwia (SZELEGIEWICZ 1968).
 Pomeranian Lake District: vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).
 Masurian Lake District: “Redykajny” Nature Reserve near Olsztyn (HUCULAK 1966).
 Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań Niestachów (KRZYWIEC 1970); Puszczykowo (ACHREMOWICZ 1972); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a).
 Upper Silesia: Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).
 Krakowsko-Wieluńska Upland: vicinity of Julianka, vicinity of Zalesice (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).
 Sandomierska Lowland: Kolbuszowa (DURAK & WOJCIECHOWSKI 2005); Sandomierska Forest (DURAK 2006).
 Orawsko-Nowotarska Dale: „Skałka Rogoźnicka” Nature Reserve (CHŁOND et al. 2006).
 Pieniny Mts: Czerwone Skalki (SZELEGIEWICZ 1965).

Host plant: *Alnus incana* (L.) MOENCH

Genus *Eucерaphis* WALKER, 1870

Type species: *Aphis punctipennis* ZETTERSTEDT, 1828; by designation under the plenary powers by the International Commission on Zoological Nomenclature [Opinion 640].

Eucерaphis betulae (KOCH, 1855)

Eucерaphis betulicolus HARNISCH 1925:104

Eucерaphis betulae KLIMASZEWSKI et al. 1989:140

Stations:

- Baltic Sea Coast: Bielawskie Błota near Karwia (SZELEGIEWICZ 1968).
 Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1963); Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964b); Poznań, Potasze near Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Łęknica near Żary (SZELEGIEWICZ 1967); Jelonek, Krzesiny (WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001); Lisówki (WILKANIEC 2003); Poznań (STRAŻYŃSKI 2005; WILKANIEC et al. 2007).
 Mazovian Lowland: Gałachy near Nowy Dwór (MORDVILKO 1894); Warszawa, Podkowa Leśna near Pruszków, Żbików near Pruszków (SZELEGIEWICZ 1967).
 Podlasie Lowland: vicinity of Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK et al. 1982).
 Lower Silesia: Groszowice, vicinity of Groszowice, Dębsko, Kuźnica, Nakło (KLIMASZEWSKI et al. 1989).
 Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Pludry, Koszowice, vicinity of Lubliniec, vicinity of Tworóg, vicinity of Tarnowskie Góry, Chorzów, Strzemieszyce Porąbka, Sławków, Bukowno, Olkusz, Mikołów, Murcki, Brzęczkowice, Jaworzno, Ligota, Imielin, Bieruń Stary, Chelmek, Libiąż, Wola Filipowska, Poreba, Żory Branica, Bojszowy near Bojszów, Międzyrzecza, Bieruń Stary Bojszowy, Rudawki, Mętków, Kobiór, Jankowice, Pawłowice, Pszczyna, Brzeszcze – Miedźna, Brzeszcze, Goczałkowice Zdrój, Kaniów, Zabrzeg (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Wojkowice (CZYŁOK et al. 1991); Miasteczko Śląskie (WOJCIECHOWSKI et al. 1991); vicinity of Katowice (KLIMASZEWSKI et al. 1995); vicinity of „Segiet” Nature Reserve (HALAJ & WĘGIEREK 1997–1998); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005); Piekary Śląskie (DEPA & WOJCIECHOWSKI 2009).
 Krakowsko-Wieluńska Upland: Polanka, Włosienica (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Błędowna Desert: Błędów, Klucze (WOJCIECHOWSKI et al. 1989); vicinity of Bradło Hill, Ciecierzyn, Złoty Potok (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).
 Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).
 Małopolska Upland: Brzeziny Gałkówek (RUSZKOWSKI 1933); Skowronno near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a); vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).
 Lubelska Upland: Puławy, Góra Puławska, Górna Niwa (JUDENKO 1930–1931).
 Western Sudetes Mts: (WEIGEL 1806); Topieliska near Duszniki-Zdrój (HARNISCH 1926); Jedlinka Górna, Rzecznica, Boguszów (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989); „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HALAJ 1991).
 Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HALAJ 1991).
 Western Beskidy Mts: Gierałtowice, Głębowice, Chybie, Kaczyce, Kończyce, Pierściec, Ligota, Ligota Mazańcowice, Kozy, Kobiernice, Targanowice, Wielka Forest, Pogwizdów, vicinity of Skoczów, Wapienica (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Bierna, Mała Tresna, Pewel Mała, Zarzecze, Żywiec (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Cieszyn, Goleszów, Puńców (KARWAŃSKA 1991b).
 Tatrzńska Dale: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962).
 Orawsko-Nowotarska Dale: „Bór na Czerwonym” Nature Reserve (HALAJ 1993).
 Bieszczady Mts: (CZYŁOK et al. 1988); Tarnawa Wyżnia, Litmierz (HALAJ 1993); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Host plant: *Betula pendula* ROTH.

***Euceraphis punctipennis* (ZETTERSTEDT, 1828)**

Stations:

- Baltic Sea Coast: Krynica Morska, Kąty Rybackie (SZELEGIEWICZ 1974); Bielawskie Błota near Karwia, Łeba, Swarzewo, Puck, Gdańsk Górki Wschodnie, Sobieszewo, Świbno (SZELEGIEWICZ 1976).
 Pomeranian Lake District: Stara Studnica (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977); vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).
 Masurian Lake District: (RIECH 1927); Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965); Lipińskie Małe near Elk (SZELEGIEWICZ 1967).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Gorzów Wielkopolski (SZELEGIEWICZ 1963); Bydgoszcz Botanic Garden (SZELEGIEWICZ 1964b); Poznań, Potasze near Poznań, Poznań Grunwald (ACHREMOWICZ 1967); Łęknica near Żary (SZELEGIEWICZ 1967); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a, 1987b); Rosnówko, Puszczykowo, Strzeszyn (WILKANIEC et al. 2000); Poznań (STRAŻYŃSKI 2005).

Mazovian Lowland: Gałachy near Nowy Dwór (MORDVILKO 1894); Podkowa Leśna near Pruszków, Żbików near Pruszków, Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967).

Lower Silesia: Szczodre, Chróścina Nyska (ACHREMOWICZ 1990).

Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Tworzeń, Łosień, vicinity of Niegowonice, vicinity of Łosień (GĘBICKI et al. 1977); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Vicinity of Bradło Hill, Ciecierzyn, vicinity of Julianka, vicinity of Zalesice (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997).

Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).

Małopolska Upland: Skowronno near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a).

Lubelska Upland: Puławy (JUDENKO 1930–1931); Lublin Botanic Garden (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973); Kryłów near Hrubieszów (KARWAŃSKA 1975); „Bachus” Nature Reserve (BOCHEN 1989).

Western Sudetes Mts: (WEIGEL 1806); Topieliska near Duszniki-Zdrój (HARNISCH 1926); „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).

Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).

Western Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Brenna, pole nad Jatnym, pit at Brennica, forest at Jatne, Brenna Kotarz (HERCZEK et al. 1977); Mała Tresna, Zarzecze (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Bażanowice (KARWAŃSKA 1991b).

Tatrzańska Dale: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962).

Bieszczady Mts: Lesko (CZYŁOK et al. 1988); Tarnawa Wyżnia, Litmierz (HAŁAJ 1993); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Host plants: *Betula pendula* Roth., *B. pubescens* Ehrh., *B. pubescens* subsp. *carpatica* (WILLD.) ASCH. et GRAEBN.

Genus *Symydobius* MORDVILKO, 1894

Type species: *Aphis oblonga* von HEYDEN, 1837; by original designation.

Symydobius oblongus (VON HEYDEN, 1837)

Smydobijs oblongus PŁACHTA et al. 1996:71

Symidobijs oblongus HARNISCH 1925:103

Stations:

Baltic Sea Coast: Kały Rybackie, Krynica Morska (SZELEGIEWICZ 1974); Bielawskie Błota near Karwa, vicinity of Łeba, Mierzeja Wiślana: Swarzewo, Gdańsk Górki Wschodnie, Sobieszewo, Mikoszewo (SZELEGIEWICZ 1976).

Pomeranian Lake District: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Kalisz Pomorski, Dębsko (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977); vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Masurian Lake District: Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Poznań Grunwald (ACHREMOWICZ 1967); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a).

Mazovian Lowland: Gałachy near Nowy Dwór, Otwock (MORDVILKO 1894); Podkowa Leśna near Pruszków, Warszawa Bielany, Warszawa Młociny, Stamirowice near Grójec (SZELEGIEWICZ 1967).

Podlasie Lowland: vicinity of Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK et al. 1982).

Lower Silesia: vicinity of Groszowice, Dębsko, Kuźnica, Nakło (KLIMASZEWSKI et al. 1989).

Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Tworzeń, Łosień, vicinity of

- Niegowonice (GĘBICKI et al. 1977); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Koszvice, vicinity of Lubliniec, vicinity of Tworóg, vicinity of Tarnowskie Góry, Bukowno, Brzęczkowice, Jaworzno, Ciężkowice, Chełmek, Poręba, Międzyrzeczka, Jankowice (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Katowice (CZYŁOK et al. 1991); Miasteczko Śląskie (WOJCIECHOWSKI et al. 1991); vicinity of Katowice (KLIMASZEWSKI et al. 1995); vicinity of „Segiet” Nature Reserve (HAŁAJ & WĘGIEREK 1997–1998); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005); Księża Góra near Piekary Śląskie (DEPA & WOJCIECHOWSKI 2009).
- Krakowsko-Wieluńska Upland: Błędownska Desert: Klucze (WOJCIECHOWSKI et al. 1989); vicinity of Bradło Hill, Ciecierzyn, Złoty Potok, vicinity of Julianka, vicinity of Zalesice (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).
- Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).
- Małopolska Upland: Skowronno near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a); vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).
- Lubelska Lowland: vicinity of Puławy, Góra Puławska, Górna Niwa, Puławy (JUDENKO 1930–1931); Lublin Botanic Garden, Aleksandrów near Zamość, Tereszyn near Lublin (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973); Zwierzyniec near Zamość, Lasy Kosobudzkie, Rudki near Zamość, Uhnin near Parczew (KARWAŃSKA 1975); Kock, Dominiczyn, Sosnowica Anielskie Stawy (BOCHEN 1977); „Bachus” Nature Reserve (BOCHEN 1989).
- Western Sudetes Mts: Topieliska near Duszniki-Zdrój (HARNISCH 1926); Jedlinka Górna, Jugowice, Walim (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989); „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).
- Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).
- Western Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Brenna, Bukowy Groń, Brennica (HERCZEK et al. 1977); Gierałtowice, Wielka Puszcza (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Bierna, Czernichów, Mała Tresna, Zarzeczce, Pewel Mała, Żywiec (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Cieszyn, Goleiszów, Puńców (KARWAŃSKA 1991b).
- Eastern Beskidy Mts: Tylawa near Dukla (SZELEGIEWICZ 1967).
- Orawsko-Nowotarska Dale: „Bór na Czerwonym” Nature Reserve (HAŁAJ 1993).
- Bieszczady Mts: Lesko (CZYŁOK et al. 1988); Tarnawa Wyznia, Litmierz (HAŁAJ 1993); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).
- Host plants: *Betula pendula* ROTH., *B. pubescens* EHRH.

Subtribe **Monaphidina**

Genus **Monaphis** WALKER, 1870

Type species: *Aphis antennata* KALTENBACH, 1843; by original designation.

Monaphis antennata (KALTENBACH, 1843)

Manaphis antennata KARWAŃSKA 1987:11; KLIMASZEWSKI et al. 1989:140

Stations:

- Pomeranian Lake District: vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).
- Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań, Kórnik near Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Poznań, Osowa Góra near Poznań, Promno near Poznań, Milicz near Międzychód (KRZYWIEC 1982); Poznań (WILKANIEC 1999).
- Mazovian Lowland: Otwock (MORDVILKO 1894); Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967).
- Lower Silesia: Dębsko, Kuźnica, Nakło (KLIMASZEWSKI et al. 1989).
- Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Pludry, vicinity of Lubliniec, vicinity of Tworóg, Strzemieszyce Porąbka, Bukowno, Olkusz, Mikołów, Murcki, Jaworzno, Ligota, Imielin, Bieruń Stary, Libiąż, Bojszowy near Bojszów, Międzyrzeczka, Rudawki, Kobiór, Jankowice, Pszczyna, Brzeszcze, Goczałkowice Zdrój, Kaniów (KLIMASZEWSKI et al. 1989);

- Miasteczko Śląskie (WOJCIECHOWSKI et al. 1991); vicinity of Katowice (KLIMASZEWSKI et al. 1995); vicinity of „Segiet” Nature Reserve (HAŁAJ & WĘGIEREK 1997–1998).
- Krakowsko-Wieluńska Upland: Włosienica (KLIMASZEWSKI et al. 1989); vicinity of Bradło Hill, Ciecierzyn, Złoty Potok (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).
- Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).
- Małopolska Upland: Skowronno near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a); vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).
- Western Sudetes Mts: Walim (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989); „Mszary Izerskie” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).
- Eastern Sudetes Mts: „Zieleniec-Topieliska” Nature Reserve (HAŁAJ 1991).
- Western Beskidy Mts: Zawoja Widły, Polica (SZELEGIEWICZ 1972); Brenna (HERCZEK et al. 1977); Gierałtowiec, Głębowice, Chybie, Kaczyce, Pierściec, Ligota, Ligota Mazańcowice, Targanowice, Wielka Forest, vicinity of Skoczów, Wapienica (KLIMASZEWSKI et al. 1989); Mała Tresna, Zarzecze (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Dziegiełków (KARWAŃSKA 1991b).
- Eastern Beskidy Mts: Tylawa near Dukla (SZELEGIEWICZ 1967).
- Orawsko-Nowotarska Dale: „Bór na Czerwonym” Nature Reserve (HAŁAJ 1993).
- Bieszczady Mts: Tarnawa Wyżnia, Litmierz (HAŁAJ 1993).
- Host plants: *Betula pendula* ROTH., *B. pubescens* EHRH.

Tribe: **Panaphidini**
Subtribe **Myzocallidina**

Genus *Myzocallis* PASSERINI, 1860

Type species: *Aphis coryli* GOEZE, 1778; by original designation.

***Myzocallis (Agrioaphis) castanicola* BAKER, 1917**

Stations:

- Baltic Sea Coast: Chałupy near Puck, Mierzeja Helska (KRZYWIEC 1970); Gdańsk – Sobieszewo (SZELEGIEWICZ 1976).
- Pomeranian Lake District: Bieleń at Odra, near Dębno (KRZYWIEC 1970).
- Masurian Lake District: Bryńsk near Działdowo (SZELEGIEWICZ 1975).
- Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań (ZLOTKOWSKI 1987a); Osowa Góra near Śrem, Starczanowo near Oborniki (KRZYWIEC 1970); Poznań – Jeżyce, Botanic Garden, Jezioro, Wielkopolski National Park (ACHREMOWICZ 1972); Jelonek, Krzesiny (WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001)
- Magdalenian Lowland: Urle near Wołomin (SZELEGIEWICZ 1967).
- Lower Silesia: Szczodre (ACHREMOWICZ 1990).
- Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997).
- Małopolska Upland: vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).
- Świętokrzyskie Mts: Chełmowa Góra near Kielce (KRZYWIEC 1970).
- Sandomierska Lowland: Jastkowie near Nisko (KRZYWIEC 1970); „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).
- Bieszczady Mts: Ustrzycki Górne (PIECHOTA 1990).
- Pieniny Mts: Krościenko (PIECHOTA 1990).
- Host plants: *Quercus robur* L., *Q. petraea* (MATT.) LIEBL., *Castanea sativa* MILL.

***Myzocallis (Lineomyzocallis) walshii* MONELL, 1879**

Stations:

Upper Silesia: Katowice (OSIADACZ & WIECZOREK 2006).

Host plant: *Quercus rubra* L.

***Myzocallis (Myzocallis) boernerii* STROYAN, 1957**

Stations:

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Łęknica near Żary (SZELEGIEWICZ 1966).

Host Plant: *Quercus cerris* L.

***Myzocallis (Myzocallis) carpini* (KOCH, 1855)**

Stations:

Baltic Sea Coast: Mierzeja Helska, Krynica Morska, Sztutowo, Kąty Rybackie, Przebrno (SZELEGIEWICZ 1974); Gdańsk – Świbno (SZELEGIEWICZ 1976).

Pomeranian Lake District: Stara Studnica (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977).

Masurian Lake District: Olsztyn (HUCULAK 1965);

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Pawłówek near Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Jezioro, Wielkopolski National Park, Kórnik near Śrem (ACHREMOWICZ 1972).

Mazovian Lowland: Warszawa (MORDVILKO 1894; SZELEGIEWICZ 1967); Kampinoski National Park: Łomna Las, Kampinos, Sieraków (PIECHOTA 1990).

Białowieża Primeval Forest: Białowieża (PIECHOTA 1990).

Lower Silesia: Prószków (ACHREMOWICZ 1990).

Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Błędownska Desert (WOJCIECHOWSKI et al. 1989); vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); „Segiet” Nature Reserve (HALAJ & WĘGIEREK 1997–1998); Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Małopolska Upland: Grabowiec near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a, 1981), vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).

Lubelska Upland: Lublin (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973; KARWAŃSKA 1975); „Bachus” Nature Reserve (BOCHEN 1989).

Sandomierska Upland: Rzeszów (HUCULAK 1967a); „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Western Sudetes Mts: Sowie Mts (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989).

Western Beskidy Mts: Babia Góra, Polica (SZELEGIEWICZ 1972); Górki Małe (HERCZEK et al. 1977); Babiogórski National Park (PIECHOTA 1990); Mała Tresna, Zarzecze, Żywiec (KARWAŃSKA 1991a).

Eastern Beskidy Mts: Góra Splawa near Przemyśl (HUCULAK 1967a); Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).

Bieszczady Mts: Western Bieszczady (CZYŁOK et al. 1988; WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Pieniny Mts: Krościenko (PIECHOTA 1990).

Tatry Mts: Tatry National Park (PIECHOTA 1990).

Host plant: *Carpinus betulus* L.

***Myzocallis (Myzocallis) coryli* (GOEZE, 1778)**

Stations:

Baltic Sea Coast: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ 1974); Łeba, Bielawskie Błota, Swarzewo (SZELEGIEWICZ 1976).

Pomeranian Lake District: Stara Studnica (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977); Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Masurian Lake District: Olsztyn (HUCULAK 1965).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Poznań (ACHREMOWICZ 1967; ZŁOTKOWSKI 1987a); Jelonek, Krzesiny (WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001).

Mazovian Lowland: Warszawa (MORDVILKO 1894; SZELEGIEWICZ 1967); Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990).

Podlasie Lowland: Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK et al. 1982).

Lower Silesia: vicinity of Wrocław (TÓTH 1933); Szczodre, Chróścina Nyska (ACHREMOWICZ 1990).

Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Błędska Desert (WOJCIECHOWSKI et al. 1989); vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); vicinity of „Segiet” Nature Reserve (HALAJ & WĘGIEREK 1997–1998); Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005); Piekary Śląskie (DEPA & WOJCIECHOWSKI 2009).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Małopolska Upland: Grabowiec near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a); Kichary Dwikozy (SZELEGIEWICZ 1981); vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).

Lubelska Upland: vicinity of Puławy (JUDENKO 1930–1931); Lublin (ACHREMOWICZ 1986); Tereszyn near Lublin, Puławy (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973), Krynice near Tomaszów Lubelski, Zwierzyniec near Zamość (KARWAŃSKA 1975); Okuninka (BOCHEN 1977); Nature Reserve „Bachus” (BOCHEN 1989).

Sandomierska Lowland: Rzeszów (HUCULAK 1967a); „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Western Sudetes Mts: Sowie Mts (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989); Karpacz (PIECHOTA 1990).

Western Beskidy Mts: Brenna (HERCZEK et al. 1977); Mała Tresna, Zarzecze (KARWAŃSKA 1991a); Gorce National Park (PIECHOTA 1990); Dziegielów (KARWAŃSKA 1991b).

Tatrzańska Dale: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962).

Eastern Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).

Bieszczady Mts: Western Bieszczady (CZYŁOK et al. 1988; WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Tatry Mts: Tatry National Park (PIECHOTA 1990).

Host plant: *Corylus avellana* L.

***Myzocallis (Myzocallis) myricae* (KALTENBACH, 1843)**

Stations:

Baltic Sea Coast: Bielawskie Błota near Karwia (SZELEGIEWICZ 1965); Łeba (SZELEGIEWICZ 1976).

Mazovian Lowland: Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990).

Host plant: *Myrica gale* L.

Genus ***Tuberculatus*** MORDVILKO, 1894

Type species: *Aphis quercea* KALTENBACH, 1843; by original designation.

***Tuberculatus (Tuberculatus) querceus* (KALTENBACH, 1843)**

Stations:

Baltic Sea Coast: Międzyzdroje, Wolin National Park (KRZYWIEC 1970).

Pomeranian Lake District: Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Masurian Lake District: Olsztyn, Piławki near Ostróda (HUCULAK 1967b); Mikołajewo (PIECHOTA 1990).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Potasze near Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a).

Mazovian Lowland: Warszawa (MORDVILKO 1894; SZELEGIEWICZ 1967; CICHOCKA & GOSZCZYŃSKI 1991); Jadwisin near Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1967); Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990); Otrębusy near Warszawa (CICHOCKA & GOSZCZYŃSKI 1991).

Lower Silesia: Wrocław (KRZYWIEC 1970).

Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); „Segiet” Nature Reserve (HALAJ & WĘGIEREK 1997–1998); Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców (PIECHOTA 1990); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Małopolska Upland: vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).

Lubelska Upland: Puławy (JUDENKO 1930–1931); Lublin (ACHREMOWICZ 1986); „Bachus” Nature Reserve (BOCHEN 1989).

Sandomierska Lowland: Rzeszów (HUCULAK 1967a); „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Western Sudetes Mts: Sowie Mts (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989); Karpacz (PIECHOTA 1990).

Western Beskidy Mts: Puńców (KARWAŃSKA 1991b).

Eastern Beskidy Mts: Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).

Host plants: *Quercus robur* L., *Q. petraea* (MATT.) LIEBL.

***Tuberculatus (Tuberculooides) annulatus* (HARTIG, 1841)**

Tuberculooides annulatus HUCULAK 1965:219; SZELEGIEWICZ 1958:75, 1962:158, 1968:55 KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973:308; KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977:100; PŁACHTA et al. 1996:71; ZŁOTKOWSKI 1987A:78; WILKANIEC 1999:136, 2003:184; DEPA & WOJCIECHOWSKI 2008:62

Stations:

Baltic Sea Coast: Karwia (SZELEGIEWICZ 1968); Krynica Morska, Sztutowo, Przebrno (SZELEGIEWICZ 1974c); Łeba, Karwia, Chałupy, Gdańsk Świbno (SZELEGIEWICZ 1976).

Pomeranian Lake District: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Bielek near Oder River (SZELEGIEWICZ 1968); Stara Studnica, Kalisz Pomorski (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977); Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Masurian Lake District: Olsztyn (HUCULAK 1965); Olsztyn Kortowo, Olsztyn (SZELEGIEWICZ 1965).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Pawłówek, Frydrychowo near Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Poznań, Potasze near Poznań, Kórnik near Śrem, (ACHREMOWICZ 1967); Łęknica near Żary (SZELEGIEWICZ 1967); Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a; WILKANIEC 1999); Lisówki (WILKANIEC 2003).

Mazovian Lowland: Warszawa (MORDVILKO 1894, 1901; SZELEGIEWICZ 1967; CICHOCKA & GOSZCZYŃSKI 1991); Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990); Otrębusy near Warszawa (CICHOCKA & GOSZCZYŃSKI 1991).

Podlasie Lowland: Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK et al. 1982).

Lower Silesia: Wrocław Botanic Garden, Szczodre, Prószków (ACHREMOWICZ 1990).

Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Błędowska Deser (WOJCIECHOWSKI et al. 1989); vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HAŁAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); „Segiet” Nature Reserve (HAŁAJ & WĘGIEREK 1997–1998); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005); Piekary Śląskie (DEPA & WOJCIECHOWSKI 2009).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców (PIECHOTA 1990); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Małopolska Upland: Grobowiec near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a, 1981); Sokołów near Jędrzejów (SZELEGIEWICZ 1967); vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).

Świętokrzyskie Mts: Świętokrzyskie Mts. National Park (PIECHOTA 1990).

Lubelska Upland: vicinity of Puławy (JUDENKO 1930–1931); Lublin, Majdan near Lublin, Puławy (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973); Krasnobród Podzamek near Zamość (KARWAŃSKA 1975); Sosnowica (BOCHEN 1977); Lublin (ACHREMOWICZ 1986); „Bachus” Nature Reserve (BOCHEN 1989).

Roztocze Upland: Roztocze National Park (PIECHOTA 1990).

Sandomierska Lowland: „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Western Sudety Mts: Sowie Mts (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989).

Western Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Brenna, Górki Małe (HERCZEK et al. 1977), Cieszyn (KARWAŃSKA 1991b); Mała Tresna, Żywiec (KARWAŃSKA 1991a).

Eastern Beskidy Mts: Czudec near Rzeszów (HUCULAK 1967a); Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).

Tatrzańska Dale: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962).

Bieszczady Mts: Western Bieszczady (CZYŁOK et al 1988; WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Host plants: *Quercus robur* L., *Q. petraea* (MATT.) LIEBL., *Q. cerris* L.

Tuberculatus (Tuberculoides) borealis (KRZYWIEC, 1971)

Tuberculoides borealis WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001: 138

Stations:

Baltic Sea Coast: Uznam, Wolin, Jarosławiec, Wolin National Park, Chałupy (Krzywiec 1971);
Chałupy (SZELEGIEWICZ 1976).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Puszczykowo (KRZYWIEC 1982); Jelonek, Krzesiny
(WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001).

Upper Silesia: Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).

Host plant: *Quercus robur* L.

Tuberculatus (Tuberculoides) eggeri BÖRNER, 1950

Tuberculoides eggeri SZELEGIEWICZ 1966a

Stations:

Pomeranian Lake District: Bielinek near Oder River (SZELEGIEWICZ 1966a).

Mazovian Lowland: Kampinoski National Park (PIECHOTA 1990).

Lower Silesia: Wrocław Biskupin (ACHREMOWICZ 1990).

Tatry Mts: Tatry National Park (PIECHOTA 1990).

Host plant: *Quercus pubescens* WILLD.

Tuberculatus (Tuberculoides) neglectus (KRZYWIEC, 1966)

Tuberculoides neglectus KRZYWIEC 1965:595

Stations:

Baltic Sea Coast: Chałupy near Puck, Mierzeja Helska (KRZYWIEC 1970); Łeba, Gdańsk
Sobieszewo (SZELEGIEWICZ 1976, 1978); Chałupy near Mierzeja Helska, Międzyzdroje,
Świnoujście, Wolin National Park (KRZYWIEC 1982); Kamień Pomorski (PIECHOTA 1990).

Pomeranian Lake District: Korzybie near Miastko (KRZYWIEC 1970); Wierzchlas, „Krzywe
Koło nad Czarną wodą” Nature Reserve; Błędno near Stargard. (KRZYWIEC 1982).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Osowa Góra near Poznań (KRZYWIEC 1965); Łoskoń near
Oborniki, Wierzonka near Wągrowiec, Zielonka near Wągrowiec (KRZYWIEC 1982).

Mazovian Lowland: Kampinoski National Park (PIECHOTA 1990).

Upper Silesia: vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Bytom
(OSIADACZ & WIECZOREK 2003); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców near Olkusz (KRZYWIEC 1970).

Sandomierska Lowland: „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Host plants: *Quercus robur* L., *Q. petraea* (MATT.) LIEBL.

Subtribe Panaphidina

Genus *Appendiseta* RICHARDS, 1965

Type species: *Callipterus robiniae* GILLETTE, 1907; by original designation.

Appendiseta robiniae (GILLETTE, 1907)

Stations:

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Łęczaczkie near Sieraków, Poznań (BOROWIAK-SOBKOWIAK
et al. 2008a).

Host plant: *Robinia pseudoacacia* L.

Genus *Chromaphis* WALKER, 1870

Type species: *Lachnus juglandicola* KALTENBACH, 1843; by original designation.

***Chromaphis juglandicola* (KALTENBACH, 1843)**

Stations:

- Baltic Sea Coast: Lubin near Świnoujście (SZELEGIEWICZ 1968).
 Masurian Lake District: Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965).
 Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964b); Wąsowo near Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); Łagów near Świebodzin (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1973); Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a).
 Mazovian Lowland: Gałachy near Nowy Dwór (MORDVILKO 1894); Warszawa (MORDVILKO 1894; SZELEGIEWICZ 1967); Warszawa Bielany (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1973).
 Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).
 Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).
 Małopolska Upland: Busko-Zdrój (SZELEGIEWICZ 1964a).
 Świętokrzyskie Mts: Radlin near Kielce (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1973).
 Lubelska Upland: Lublin (ACHREMOWICZ 1986; KARZMARZ 2010).
 Roztocze Upland: Roztoczański National Park – Kosobudy (PIECHOTA 1990).
 Sandomierska Upland: Żawy near Tarnobrzeg (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1973).
 Western Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Górki Małe (HERCZEK et al. 1977); Czernichów, Żywiec (KARWAŃSKA 1991a).
 Eastern Beskidy Mts: Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pobiedno near Rzeszów, Iskrzynia near Lesko (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1973).

Host plant: *Juglans regia* L.**Genus *Ctenocallis* KŁODNITSKY, 1924**Type species: *Ctenocallis dobrovljanskyi* KŁODNITSKY, 1924; by original designation.***Ctenocallis setosus* (KALTENBACH, 1846)***Ctenocallis setosa* PŁACHTA et al. 1996:71

Stations:

- Pomeranian Lake District: Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).
 Masurian Lake District: Michałki near Szczytno (HUCULAK 1967b).
 Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Murowana Goślina, vicinity of Tuczno Lake (ACHREMOWICZ 1972).
 Mazovian Lowland: Jadwisin near Nowy Dwór (SZELEGIEWICZ 1966); Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990).
 Lower Silesia: Osola (ACHREMOWICZ 1990).

Host plant: *Sarothamnus scoparius* (L.) LINK**Genus *Eucallipterus* SCHOUTEDEN, 1906**Type species: *Aphis tiliae* LINNAEUS, 1758; by original designation.***Eucallipterus tiliae* (LINNAEUS, 1758)**

Stations:

- Baltic Sea Coast: Jastarnia, Gdynia, Gdańsk (SZELEGIEWICZ 1976); Kały Rybackie, Krynica Morska (SZELEGIEWICZ 1974); Smoldzino (PIECHOTA 1990).
 Pomeranian Lake District: Bory Tucholskie (RÜBSAAMEN 1901); Kalisz Pomorski (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977).
 Masurian Lake District: Olsztyn (HUCULAK 1965).
 Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Pawłówek near Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Poznań, Kórnik near Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a; WILKANIEC 1999; WILKANIEC et al. 2007).

Mazovian Lowland: Warszawa (MORDVILKO 1894; SZELEGIEWICZ 1967, CICHOCKA & GOSZCZYŃSKI 1991); Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990); Otrębusy near Warszawa (CICHOCKA & GOSZCZYŃSKI 1991).

Podlasie Lowland: Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK et al. 1982).

Lower Silesia: vicinity of Wrocław (TÓTH 1933); Wrocław Botanic Garden (ACHREMOWICZ 1990).

Upper Silesia: Borowiec near Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005); Piekary Śląskie (DEPA & WOJCIECHOWSKI 2009).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Małopolska Upland: Łódź (RUSZKOWSKI 1935); „Polichno” Nature Reserve near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a); vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).

Lubelska Upland: Puławy (JUDENKO 1930–1931); Lublin Sławinek (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973); Gródek near Hrubieszów (KARWAŃSKA 1975); Sosnowica, Okuninka (BOCHEN 1977); „Bachus” Nature Reserve (BOCHEN 1989).

Sandomierska Lowland: „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Western Sudetes Mts: (WEIGEL 1806); Sowie Mts. (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989).

Western Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Brenna (HERCZEK et al. 1977); Jeleśnia, Lipowa, Łodygowice, Milówka, Pewel Mała, Radziechowy-Wieprz, Zarzecze, Żywiec (KARWAŃSKA 1991a); Puńców, Cieszyn, Goleszów (KARWAŃSKA 1991b).

Eastern Beskidy Mts: Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).

Tatrzańska Dale: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1962).

Bieszczady Mts: Western Bieszczady Mts (CZYŁOK et al. 1988; WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Tatry Mts.: Tatry National Park (PIECHOTA 1990).

Host plants: *Tilia cordata* MILL., *T. platyphyllos* SCOP.

Genus *Panaphis* KIRKALDY, 1904

Type species: *Aphis juglandis* GOEZE, 1778; denoted by new replacement name (Article 67.8)

Panaphis juglandis (GOEZE, 1778)

Callaphis juglandis SZELEGIEWICZ 1964a: 238; KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973:307; ZŁOTKOWSKI 1987a:78; WILKANIEC 1999:136; PIECHOTA 1990:180; WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001:143.

Stations:

Baltic Sea Coast: Lubin near Świnoujście (SZELEGIEWICZ 1968).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań, Wąsowo near Nowy Tomyśl; Kórnik near Śrem (ACHREMOWICZ 1967); Zielona Góra (JANISZEWSKA-CICHOCKA 1973); Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a; WILKANIEC 1999); Krzesiny near Poznań (WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001).

Mazovian Lowland: Warszawa (MORDVILKO 1894; SZELEGIEWICZ 1967, JANISZEWSKA-CICHOCKA 1973); Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990).

Lower Silesia: vicinity of Wrocław (TÓTH 1933).

Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Małopolska Upland: Busko-Zdrój (SZELEGIEWICZ 1964a).

Lubelska Upland: Puławy, Lemszczyzna near Lublin (JUDENKO 1930–1931); Kazimierz near Puławy (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973); Kryłów near Hrubieszów, Szczebrzeszyn near Zamość (KARWAŃSKA 1975).

Roztocze Upland: Roztocze National Park: Kosobudy (PIECHOTA 1990).

Sandomierska Lowland: Żawy near Tarnobrzeg, Biłgoraj (JANISZEWSKA-CICHOCKA 1973).

Western Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Mutne, Pewel Mała, Zarzeczce, Żywiec (KARWAŃSKA 1991a); Cieszyn, Bażanowice, Puńców (KARWAŃSKA 1991b).

Eastern Beskidy Mts: Przemyśl (HUCULAK 1967a); Pobiedno near Rzeszów (JANISZEWSKA-CIHOCKA 1973).

Bieszczady Mts: Ustrzyki Górne, Wołosate (CZYŁOK et al. 1988); Western Bieszczady Mts. (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Host plant: *Juglans regia* L.

Genus *Pterocallis* PASSERINI, 1860

Type species: *Aphis alni* FABRICIUS, 1781; by original designation.

Pterocallis albidus BÖRNER, 1940

Pterocallis albida SZELEGIEWICZ 1958:76, 1962:165; HUCULAK 1966:117; PIECHOTA 1990:110; DURAK et al. 2009:76

Stations:

Masurian Lake District: Olsztyn (HUCULAK 1965, 1966); Mikołajewo (PIECHOTA 1990).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Frydrychowo near Bydgoszcz, vicinity of Noteć River (SZELEGIEWICZ 1958).

Mazovian Lowland: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967).

Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Wojkowice (CZYŁOK et al. 1991); vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców (Piechota 1990); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Małopolska Upland: „Polichno” Nature Reserve near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a).

Lubelska Upland: vicinity of Puławy (JUDENKO 1930–1931).

Sandomierska Lowland: „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Western Sudetes Mts: Sowie Mts (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989).

Western Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Mała Tresna, Zarzeczce (KARWAŃSKA 1991a).

Eastern Beskidy Mts: Czudec near Rzeszów (HUCULAK 1967a); Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).

Tatrzańska Dale: Zakopane, Gubałówka (SZELEGIEWICZ 1962).

Bieszczady Mts: Western Bieszczady (CZYŁOK et al. 1988; WĘGIEREK & CZYŁOK 2000); Ustrzyki Górne (PIECHOTA 1990).

Host plant: *Alnus incana* (L.) MOENCH

Pterocallis alni (de GEER, 1773)

Stations:

Baltic Sea Coast: Krynica Morska (SZELEGIEWICZ 1974); Kamień Pomorski, Gardna Wielka (PIECHOTA 1990).

Masurian Lake District: Olsztyn (HUCULAK 1965); Olsztyn Kortowo, Leszczewo (PIECHOTA 1990).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Bydgoszcz, meadow at Brda river (SZELEGIEWICZ 1958); Poznań, Wielkopolski National Park (ACHREMOWICZ 1967); Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a); Puszczykowo (PIECHOTA 1990); Wielkopolski National Park (WILKANIEC et al. 2006).

Mazovian Lowland: Warszawa, Świder near Otwock (SZELEGIEWICZ 1967a).

Upper Silesia: Szczakowa near Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Będowska Desert (WOJCIECHOWSKI et al. 1989); Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003); Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Małopolska Upland: Krzyżanowice near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a).

Lubelska Upland: Puławy (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973).

Sandomierska Lowland: „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Western Sudetes Mts: (WEIGEL 1806), Sowie Mts (WOJCIECHOWSKI et al. 1989).

Western Beskidy Mts: Brenna (HERCZEK et al. 1977); Lipowa, Mutne, Radziechowy-Wieprz, Zarzecze (KARWAŃSKA 1991a); Bażanowice, Puńców (KARWAŃSKA 1991b).

Eastern Beskidy Mts: Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).

Bieszczady Mts: Zagórz near Lesko (SZELEGIEWICZ 1967; WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Host plants: *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN., *A. incana* (L.) MOENCH

***Pterocallis maculata* (von HEYDEN, 1837)**

Stations:

Baltic Sea Coast: Bielawskie Błota near Karwia (SZELEGIEWICZ 1968); Władysławowo (SZELEGIEWICZ 1976).

Pomeranian Lake District: Rynkowo near Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1968); Kalisz Pomorski (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977).

Masurian Lake District: Deksznie near Suwałki (SZELEGIEWICZ 1961).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Bydgoszcz, vicinity of Brda River (SZELEGIEWICZ 1958); Poznań (ACHREMOWICZ 1967); Puszczykowo (PIECHOTA 1990).

Mazovian Lowland: Otwock (MORDVILKO 1894); Skierniewice (RUSZKOWSKI 1933), Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967); Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990).

Podlasie Lowland: Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK et al. 1982).

Upper Silesia: Wojkowice (CZYŁOK et al. 1991); vicinity of Olsztyn near Częstochowa (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997).

Małopolska Upland: Krzyżanowice near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a).

Roztocze: Roztocze National Park: Kosobudy (PIECHOTA 1990).

Sandomierska Lowland: „Bór” Nature Reserve (DURAK 2006).

Eastern Beskidy Mts: Wyżne near Rzeszów (HUCULAK 1967a); Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).

Host plant: *Alnus glutinosa* (L.) GAERTN.

Genus *Therioaphis* WALKER, 1870

Type species: *Aphis ononidis* KALTENBACH, 1846; by original designation.

***Therioaphis (Pterocallidium) luteola* (BÖRNER, 1949)**

Triphyllaphis luteola SZELEGIEWICZ 1958:76

Stations:

Masurian Lake District: Ługwałd near Olsztyn (HUCULAK 1967b).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań, Winna Góra near Września, Chroszczyn near Nowy Tomyśl, Chrustowo near Chodzież, Lipie near Gostyń, Kościelna Wieś near Kalisz, Trzcielín near Poznań, Wysogotowo near Poznań, Troszczyn near Nowy Tomyśl, Bolechowo near Poznań, Pleszew (ACHREMOWICZ 1967); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a, 1987b); Wielkopolski National Park (WILKANIEC et al. 2006).

Małopolska Upland: Skowronno (CZYŁOK & WOJCIECHOWSKI 1987).

Lubelska Upland: Lublin, Kijany (ACHREMOWICZ 1986).

Bieszczady Mts: Terebowiec Valley (CZYŁOK et al. 1988); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Host plant: *Trifolium pratense* L.

***Therioaphis (Pterocallidium) subalba* BÖRNER, 1949**

Stations:

Masurian Lake District: Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a, 1987b).

Host plant: *Trifolium alpestre* L.

Therioaphis (Pterocallidium) trifolii trifolii* (MONELL, 1882)Therioaphis maculata* HUCULAK 1965:219

Stations:

Baltic Sea Coast: Wolin (SZELEGIEWICZ 1968).

Masurian Lake District: Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965); Olsztyn, vicinity of Krzywe Lake (HUCULAK 1967b); Stare Jabłonki near Ostróda (SZELEGIEWICZ 1975).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: (JASIEŃSKA-OBREBSKA 1964); Dopiewo near Poznań, Gądki near Środa, Baborówko near Szamotuły, Trzcielina near Poznań, Kaśinowo near Szamotuły, Nagradowice near Środa, Antoniny near Leszno, Szelejowo near Gostyń, Włostowo near Środa, Klęka near Jarocin (ACHREMOWICZ 1967); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a); Puszczykowo, Strzeszyn (WILKANIEC et al. 2000); Krzesiny (WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001); Wielkopolski National Park (WILKANIEC et al. 2006); Mniszek (BOROWIAK-SOBKOWIAK et al. 2008b).

Mazovian Lowland: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967).

Lower Silesia: Baranów (ACHREMOWICZ 1990).

Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Bobrowniki Namiarki (DEPA & WOJCIECHOWSKI 2009)

Krakowsko-Wieluńska Upland: Lipówka Hill (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).

Lubelska Upland: Kazimierz near Wisła River, Lublin (ACHREMOWICZ 1986).

Małopolska Upland: Krzyżanowice near Pińczów, Polichno near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a, 1981); Pieprzowe Mts (SZELEGIEWICZ 1981); Skowronno, Krzyżanowice, Młodzawy (CZYŁOK & WOJCIECHOWSKI 1987).

Western Beskidy Mts: Łodygowice (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Cieszyn (KARWAŃSKA 1991b).

Bieszczady Mts: Terebowiec Valley (CZYŁOK et al. 1988); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).

Pieniny Mts: Harczy Grunt Valley (SZELEGIEWICZ 1967).

Host plants: *Medicago sativa* L., *M. falcata* L., *M. lupulina* L., *Lotus corniculatus* L., *Trifolium arvense* L.***Therioaphis (Pterocallidium) trifolii ventromaculata* MÜLLER, 1968**

Stations:

Masurian Lake District: Olsztyn (HUCULAK 1967).

Host plant: *Astragalus arenarius* L.***Therioaphis (Rhizoberlesia) brachytricha* HILLE RIS LAMBERS & van den BOSCH, 1964**

Stations:

Pomeranian Lake District: Smukała near Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1968).

Host plant: *Trifolium pratense* L.***Therioaphis (Rhizoberlesia) riehmi* (BÖRNER, 1949)***Myzocallidium riehmi* SZELEGIEWICZ 1958:76*Therioaphis riemi* ZŁOTKOWSKI 1987a: 78*Therioaphis rhiemi* HUCULAK 1965: 220

Stations:

Pomeranian Lake District: Kalisz Pomorski (KLIMASZEWSKI & PLACHTA 1977).

Masurian Lake District: Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1965).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958); Poznań, Poznań Grunwald (ACHREMOWICZ 1967); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a); Puszczykowo, Strzeszyn (WILKANIEC et al. 2000); Jelonek (WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001); Mniszek (BOROWIAK-SOBKOWIAK et al. 2009).

Mazovian Lowland: Warszawa Bielany (SZELEGIEWICZ 1967).
 Upper Silesia: Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Wojkowice (CZYŁOK et al. 1991).
 Małopolska Upland: „Krzyżanowice” Nature Reserve near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a).
 Lubelska Upland: Lublin Park Ludowy (ACHREMOWICZ 1986).
 Western Beskidy Mts: Mała Tresna, Pietrzykowice, Zarzecze (KARWAŃSKA 1991a).

Host plants: *Melilotus albus* MED., *M. officinalis* (L.) PALL.

***Therioaphis (Therioaphis) ononidis ononidis* (KALTENBACH, 1846)**

Stations:

Baltic Sea Coast: Władysławowo (SZELEGIEWICZ 1976).
 Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań Marlewo (KRZYWIEC 1970); Poznań Winogrody (ACHREMOWICZ 1972); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a, 1987b).
 Małopolska Upland: „Krzyżanowice” Nature Reserve near Pińczów (SZELEGIEWICZ 1964a, 1981); Pieprzowe Mts (SZELEGIEWICZ 1981); Skowtonno (CZYŁOK & WOJCIECHOWSKI 1987).
 Lubelska Upland: Lublin Czechów (ACHREMOWICZ 1986).
 Western Beskidy Mts: Lipowa, Milówka, Mutne, Radziechowy-Wieprz (KARWAŃSKA 1991a);
 Pogórze Śląskie: Cieszyn (KARWAŃSKA 1991b).

Host plant: *Ononis spinosa* L.

***Therioaphis (Therioaphis) tenera tenera* (AIZENBERG, 1956)**

Stations:

Masurian Lake District: Olsztyn, Olsztyn Kortowo (HUCULAK 1967b).
 Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Poznań Jeżyce, Poznań Botanic Garden (ACHREMOWICZ 1972); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a, 1987b).
 Mazowiecka Lowland: Warszawa (SZELEGIEWICZ 1967).
 Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974).
 Lubelska Upland: Lublin (ACHREMOWICZ 1986).

Host plant: *Caragana arborescens* LAM.

Genus *Tinocallis* MATSUMURA, 1919

Type species: *Tinocallis ulmiparvifoliae* MATSUMURA, 1919; by original designation.

***Tinocallis (Eotinocallis) platani* (KALTENBACH, 1843)**

Stations:

Baltic Sea Coast: Jastrzębia Góra near Puck (SZELEGIEWICZ 1968); Krynica Morska (SZELEGIEWICZ 1974); Jastrzębia Góra, Gdynia (SZELEGIEWICZ 1976).
 Masurian Lake District: Olsztyn (HUCULAK 1967)
 Wielkopolsko-Kujawska Lowland: Frydrychowo near Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1958);
 Poznań, Pamiątkowo near Szamotuły (ACHREMOWICZ 1967); Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987b);
 WILKANIEC 1999; WILKANIEC et al. 2007); Wielkopolski National Park (WILKANIEC et al. 2006);
 Mazovian Lowland: Warszawa (MORDVILKO 1894, 1901; SZELEGIEWICZ 1967); Kampinoski National Park: Łomna (PIECHOTA 1990).
 Podlasie Lowland: Dolistowo near Biebrza (CZYŁOK 1982).
 Lower Silesia: Szczodre, Chrościna Nyska (ACHREMOWICZ 1990).
 Upper Silesia: Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003);
 Katowice (WIECZOREK & OSIADACZ 2004–2005).
 Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).
 Małopolska Upland: vicinity of Pińczów (CZYŁOK 1983).
 Lubelska Upland: Puławy (JUDENKO 1930–1931), Lublin (ACHREMOWICZ 1986).

Roztocze Upland: Roztocze National Park (PIECHOTA 1990).

Western Beskidy Mts: Żywiec (KARWAŃSKA 1991a).

Host plants: *Ulmus laevis* PALL., *U. glabra* HUDS., *U. minor* MILL. emend. RICHENS.

Tinocallis (Sappocallis) nevskyi (REAMAUDIÈRE, QUEDNAU & HEIE, 1988)

Stations:

Mazovian Lowland: Warszawa (PIECHOTA 1990).

Host plant: *Ulmus laevis* Pall.

Tinocallis (Sappocallis) saltans (NEVSKY, 1929)

Stations:

Upper Silesia: Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003).

Krakowsko-Wieluńska Upland: vicinity of Julianka, Złoty Potok (HALAJ & WOJCIECHOWSKI

1997, Ojców National Park: Góra Koronna (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Host plant: *Ulmus glabra* HUDS.

Subfamily **Phyllaphidinae**

Genus **Phyllaphis** KOCH, 1856

Type species: *Aphis fagi* LINNAEUS, 1767; by monotypy.

Phyllaphis fagi LINNAEUS, 1767

Phyllaphis fagi MICHNO-ZATORSKA 1966: 35

Phyllaspis fagi ZABLOCKI 1921: 283

Stations:

Baltic Sea Coast: Hel (MOSZYŃSKA 1931); Chłapowo, Jastrzębia Góra (MICHNO-ZATORSKA 1966); Szczecin (PRABUCKI 1972); Sztutowo, Krynica Morska, vicinity of Krynica, vicinity of Nowa Karczma (SZELEGIEWICZ 1974); Leba, Karwia, Jastrzębia Góra (SZELEGIEWICZ 1976).

Pomeranian Lake District: Kartuzy, Wieżyca, Somonino, Zawory near Kartuzy, Strzelnica near Kościerzyna, Kartuzy, Ostromecko near Chełmno (MICHNO-ZATORSKA 1966); Stara Studnica (KLIMASZEWSKI & PŁACHTA 1977); vicinity of Kalisz Pomorski (PŁACHTA et al. 1996).

Masurian Lake District: (RIECH 1927); Mikołajki (HUCULAK 1965); Małki near Brodnica, Rumunki, Tomkowo, Trąbin near Rypin (MICHNO-ZATORSKA 1966).

Wielkopolsko-Kujawska Lowland: (RUSZKOWSKI 1933); Gorzów Wielkopolski (SZULCZEWSKI 1953); Ludwikowo (URBAŃSKI 1935); Toruń (NAWOJSKA 1957); Bydgoszcz (SZELEGIEWICZ 1964b); Toruń (MICHNO-ZATORSKA 1966); Kórnik near Śrem, Sielinko near Nowy Tomyśl, Wąsowo near Nowy Tomyśl (ACHREMOWICZ 1967); vicinity of Poznań (ZŁOTKOWSKI 1987a, 1987b); Puszczykowo, Streszyn (WILKANIEC et al. 2000); Jelonek, Krzesiny (WILKANIEC & BOROWIAK-SOBKOWIAK 2001); Wielkopolski National Park (WILKANIEC et al. 2006).

Mazovian Lowland: (MORDVILKO 1897, 1901; RUSZKOWSKI 1933); Warszawa (MORDVILKO 1894; SZELEGIEWICZ 1967); vicinity of Kłodzka (SZULCZEWSKI 1953).

Podlasie Lowland: Białystok (KÉLER 1935).

Lower Silesia: vicinity of Wrocław (TÓTH 1933); Baranów (ACHREMOWICZ 1990).

Upper Silesia: Kochanowice near Lubliniec, vicinity of Kochanowice (SZULCZEWSKI 1931); Chorzów WPKiW (KARWAŃSKA 1987); „Segiet” Nature Reserve (HALAJ & WĘGIEREK 1997–1998); Bytom (OSIADACZ & WIECZOREK 2003).

Krakowsko-Wieluńska Upland: Ojców (MORDVILKO 1897); Chrzanów (OLESIŃSKI & SZELEGIEWICZ 1974); Błędownska Desert: Klucze (WOJCIECHOWSKI et al. 1989); Sokole Mts. near Olsztyn, vicinity of Złoty Potok (HALAJ & WOJCIECHOWSKI 1997); Ojców National Park (OSIADACZ & WOJCIECHOWSKI 2008).

Sandomierska Lowland: Sandomierska Forest (DURAK 2006).
 Małopolska Upland: Łódź Chojny (RUSZKOWSKI 1933).
 Lubelska Upland: Puławy, vicinity of Puławy, vicinity of Michałowka (JUDENKO 1930–1931);
 Lublin, Puławy, Tartaczna Góra near Zamość (KARWAŃSKA & WOJCIECHOWSKI 1973);
 „Bukowa Góra” Nature Reserve, „Nart-Czerkies” Nature Reserve (KARWAŃSKA 1975).
 Western Sudetes Mts: (WEIGEL 1806); Zagórze Śląskie (WOJCIECHOWSKI & WOŹNICA 1989).
 Western Beskidy Mts: Zawoja Widły (SZELEGIEWICZ 1972); Mała Tresna, Zarzecze (KARWAŃSKA 1991a); Pogórze Śląskie: Cieszyn, Dzięgielów, Golezów (KARWAŃSKA 1991b).
 Eastern Beskidy Mts: Trepcza, Biała Góra, Sobień, Bystre (DURAK et al. 2009).
 Tatrzańska Dale: Zakopane (SZELEGIEWICZ 1967).
 Bieszczady Mts: Dwernik near Ustrzyki Dolne (SZELEGIEWICZ 1967); Połonina Caryńska, Szeroki Wierch, Tarnica, Lesko (CZYŁOK et al. 1988); Bieszczady National Park (WĘGIEREK & CZYŁOK 2000).
 Tatry Mts: Dolina ku Dziurze (ZABŁOCKI 1921; Szelegiewicz 1962); Ścieżka nad Regłami (SZULCZEWSKI 1930).

Host plants: *Fagus sylvatica* L., *F. sylvatica* ‘Purpurea Pendula’

REFERENCES

- ACHREMOWICZ J. 1967. Mszyce (Homoptera, Aphidoidea) Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. *Fragm. faun.* 13: 261–297.
- ACHREMOWICZ J. 1972. Mszyce (Homoptera, Aphidoidea) Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej II. *Fragm. faun.* 18: 361–392.
- ACHREMOWICZ J. 1986. Materiały do poznania fauny mszyc (Homoptera, Aphidoidea) Lubelszczyzny. *Zesz. probl. Postęp. Nauk roln.* 329: 69–91.
- ACHREMOWICZ J. 1990. Z badań nad fauną mszyc Śląska Dolnego i Sudetów. *Zesz. probl. Postęp. Nauk roln.* 392: 79–94.
- BLACKMAN R.L., EASTOP V.F. 1994. Aphids on the World’s Trees. An Identification and Information Guide. CAB International, Wallingford, Oxon: 987 pp.
- BLACKMAN R.L., EASTOP V.F. 2011a. Aphids on the World’s Trees. An Identification and Information Guide. [In:] BLACKMAN, R.L., EASTOP, V.F. (Eds). Aphids On Worlds Plants. [Online] http://www.aphidsonworldsplants.info/x_APHIDS_P.htm#Calaphis
- BLACKMAN R.L., EASTOP V.F. 2011b. Aphids on the World’s Trees. An Identification and Information Guide. [In:] BLACKMAN, R.L., EASTOP, V.F. (Eds). Aphids On Worlds Plants. [Online] http://www.aphidsonworldsplants.info/x_APHIDS_P.htm#Phyllaphis
- BOCHEN K. 1977. Materiały do poznania fauny mszyc (Homoptera, Aphidoidea) Pojezierza Łęczyńskiego-Włodawskiego. *Annls Univ. Mariae Curie-Skłodowska (Sect. C)* 32(20): 255–263.
- BOCHEN K. 1989. Mszyce (Homoptera, Aphidoidea) zespołu łąkowego (*Tilio-Carpinetum*) w rezerwacie Bachus (Wyżyna Lubelska). *Annls Univ. Mariae Curie-Skłodowska (Sect. C)* 44(19): 313–318.
- BOGDANOWICZ W., CHUDZICKA E., PILIPIUK I., SKIBIŃSKA E. (Eds). Fauna Polski. Charakterystyka i wykaz gatunków. T. I. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa: 271 pp.
- BOROWIAK-SOBKOWIAK B., DURAK R., WILKANIEC B., 2008a. *Appendiseta robiniae* (GILLETTE, 1907) (Hemiptera, Aphidoidea) – an aphids species new to Poland. *Polish J. Ent.* 77: 5–9.
- BOROWIAK-SOBKOWIAK B., DURAK R., GRZELAK M. 2008b. Aphids (Hemiptera, Aphidoidea) on meadow communities from the Molinio-Arrhenatheretea class. *Monogr. Aphids oth. hemipt. Insects* 14: 51–61.
- BOROWIAK-SOBKOWIAK B., GRZELAK M., DURAK R. 2009. Aphids (Hemiptera, Aphidoidea) in meadow communities from the Phragmitetea and Artemisietea classes. *Monogr. Aphids oth. hemipt. Insects* 15: 67–72.
- CHŁOND D., DROHOJOWSKA J., PILARCZYK S., WIECZOREK K. 2006. Pluskwiki (Insecta: Hemiptera) rezerwatu „Skalka Rogoźnicka”. *Wiad. ent.* 25(2): 55–58.
- CICHOCKA E., GOSZCZYŃSKI W. 1991. Mszyce zasiedlające drzewa przyuliczne w Warszawie. [In:] CICHOCKA E., GOSZCZYŃSKI W. (Eds). Mszyce, ich bionomia, szkodliwość i wrogowie naturalni. PAN, Warszawa: 9–18.
- CZYŁOK A. 1983. Zgrupowania mszyc (Homoptera, Aphidoidea) wybranych zbiorowisk leśnych okolic Pińczowa. *Acta biol., Katow.* 13: 114–130.

- CZYŁOK A., WOJCIECHOWSKI W., KOSONOCCA L., SEGET A. 1982. Fauna mszyc (Homoptera, Aphidodea) zbiorowisk roślinnych okolic Dolistowa nad Biebrzą. *Acta biol., Katow.* 10: 36–49.
- CZYŁOK A., WOJCIECHOWSKI W. 1987. Communities of Aphids (Homoptera, Aphidoidea) of the Xerothermic Vegetation in Niecka Nidziańska. *Acta biol. siles.* 6<23>: 37–41.
- CZYŁOK A., HALAJ R., WOŹNICA A. 1988. Mszyce (Homoptera, Aphidomorpha) zbiorowisk roślinnych Bieszczadów Zachodnich. *Acta biol. siles.* 10<27>: 93–109.
- CZYŁOK A., GORCZYCA J., HALAJ R., KLIMASZEWSKI S. M., WOJCIECHOWSKI W. 1991. Fauna mszyc (Homoptera, Aphidodea) zwałowisk odpadów węglowych i cynkowych województwa katowickiego. *Acta biol. siles.* 18<35>: 108–117.
- DEPA L., WOJCIECHOWSKI W. 2009. Aphids (Hemiptera: Aphidinea) of Garb Tarnogórski and their trophobiotic relations with ants. *Ann. up. siles. Mus. (Ent.)* 18: 1–106.
- DURAK R. 2006. Afidofauna Puszczy Sandomierskiej na przykładzie rezerwatu „Bór” i jego otuliny. *Wiad. ent.* 25(2): 69–83.
- DURAK R., WOJCIECHOWSKI W. 2005. Aphid (Hemiptera: Aphidoidea) communities in different forest associations (*Vaccinio-Piceetea* and *Quercro-Fagetea* classes) of the Kolbuszowa Plateau. *Monogr. Aphids oth. hemipt. Insects* 11: 39–53.
- DURAK R., DURAK T., BOROWIAK-SOBKOWIAK B. 2009. Diversity of aphid species (Hemiptera, Aphidoidea) connected with dry-ground forests in South-Eastern Poland. *Monogr. Aphids oth. hemipt. Insects* 15: 74–84.
- GĘBICKI C., GŁOWACKA E., KLIMASZEWSKI S. M., WOJCIECHOWSKI W. 1977. Zgrupowanie piewików, mszyc i koliszków (Homoptera: Auchenorrhyncha, Aphidodea i Psyllodea) wybranych środowisk rejonu hut „Katowice”. *Acta biol., Katow.* 4: 95–123.
- HALAJ R. 1991. Fauna mszyc (Homoptera: Aphidoidea) torfowisk „Mszary Izerskie” i „Zieleniec-Topieliska” w polskich Sudetach. *Acta biol. siles.* 18<35>: 26–132.
- HALAJ R. 1993. The fauna of aphids (Homoptera, Aphidinea) of the selected high peat-bogs in the Polish Carpathians. *Acta biol. siles.* 22<39>: 92–104.
- HALAJ R., WĘGIEREK P. 1997–1998. Mszyce (Homoptera: Aphidinea) rezerwatu przyrody “Segiet” na Wyżynie Śląskiej. *Acta ent. siles.* 5–6: 31–32.
- HALAJ R., WOJCIECHOWSKI W. 1997. Zgrupowania mszyc (Homoptera, Aphidinea) związane z niektórymi zbiorowiskami z klas *Vaccinio-Picetea*, *Alnetea glutinosae* i *Quercro-Fagetea* okolic Olsztyna k. Częstochowy. *Acta biol. siles.* 30<47>: 61–83.
- HARNISCH O. 1926. Studien zur Ökologie und Tiergeographie der Moore. *Zool. Jb. (Abt. Syst. Ökol. Geogr. Tiere)* 51:1–166.
- HERCZEK A., JASIŃSKA J., KARWAŃSKA J. 1977. Mszyce (Homoptera, Aphididea) okolic Brennej w Beskidzie Śląskim. *Acta biol., Katow.* 3: 67–86.
- HUCULAK S. 1965. Mszyce (Homoptera, Aphidodea) Pojezierza Mazurskiego. *Fragm. faun.* 12: 207–236.
- HUCULAK S. 1966. Mszyce (Homoptera, Aphidodea) Pojezierza Mazurskiego II. *Fragm. faun.* 13: 115–130.
- HUCULAK S. 1967a. Materiały do fauny mszyc (Homoptera, Aphidodea) okolic Rzeszowa i Przemysła. *Fragm. faun.* 13: 231–248.
- HUCULAK S. 1967b. Mszyce (Homoptera, Aphidodea) Pojezierza Mazurskiego. III. *Fragm. faun.* 14: 93–131.
- JANISZEWSKA-CIHOCHA E. 1973. Mszyce (Homoptera, Aphidodea) roślin sadowniczych Polski. VI. Gatunki występujące na truskawce, orzechu włoskim i leszczynie. *Fragm. faun.* 19: 27–37.
- JASIŃSKA-OBREBSKA E., 1964. Występowanie mszyc na lucernie w świetle badań własnych. *Biul. Inst. Ochr. Rośl. Poznań* 26: 35–48.
- JUDENKO E. 1930–1931. Materiały do fauny mszyc (Aphididae) okolicy Puław z uwzględnieniem biologii. 1. *Polskie Pismo ent.* 9: 129–186.
- KARCZMARZ K. 2010. Numerical Strength Dynamics of *Chromaphis juglandicola* (KALT. 1843) on common walnut (*Juglans regia* L.) in Lublin town plantings. *Acta Sci. Pol. (Hort. Cult.)* 9(4): 121–132.
- KARWAŃSKA J. 1975. Nowe wiadomości o mszycach (Homoptera, Aphidodea) Lubelszczyzny. *Acta biol., Katow.* 1: 109–132.
- KARWAŃSKA J. 1987. Mszyce (Aphidodea) Wojewódzkiego Parku Kultury i Wypoczynku w Chorzowie. *Acta biol. siles.* 6<23>: 108–118.
- KARWAŃSKA J. 1991a. Mszyce (Homoptera, Aphidomorpha) Kotliny Żywieckiej. *Acta biol. siles.* 18<35>: 133–147.
- KARWAŃSKA J. 1991b. Mszyce (Homoptera, Aphidomorpha) Pogórza Śląskiego. *Acta biol. siles.* 18<35>: 148–154.
- KARWAŃSKA J., WOJCIECHOWSKI W. 1973. Uzupełnienia do znajomości mszyc (Homoptera, Aphidodea) Lubelszczyzny. *Annls Univ. Mariae Curie-Skłodowska (Sect. C)* 28(25): 301–326.

- KÉLER S. 1935. Szkodniki drzew i krzewów leśnych i ozdobnych obserwowanych przez polskie stacje ochrony roślin w roku 1933. *Roczn. Ochr. Rośl.* (B) 2(2–3): 198–219.
- KLIMASZEWSKI S. M., PŁACHTA J. 1977. Mszyce (Homoptera, Aphidoidea) okolic Kalisza Pomorskiego. *Acta biol., Katow.* 3: 94–114.
- KLIMASZEWSKI S. M., CZYŁOK A., HERCZEK A., WOJCIECHOWSKI W. 1989. An attempt to evaluate the degree of biocenosis disortion on the basis of qualitative and quantitative changes in aphid consortia (Homoptera, Aphidoidea). *Archwm Ochr. Środow.* 1989(1–2): 135–146.
- KLIMASZEWSKI S. M., CZYŁOK A., HERCZEK A., WOJCIECHOWSKI W. 1995. The composition and structure of aphid consortia (Aphidinea) on birches (*Betula pendula*) as indicators of the habitat condition in regions of industrial activity (the agglomerations of Silesia and Cracow). *Acta biol. siles.* 27<44>: 7–19.
- KONDRACKI J. 2000. Geografia regionalna Polski. PWN. Warszawa: 440 pp.
- KRZYWIEC D. 1965. A new species of *Tuberculoides* v. DER GOOT from Poland. (Homoptera, Aphidina). *Bull. Acad. pol. Sci.* (Cl. II Sér. Sci. biol.) 13: 595–600.
- KRZYWIEC D. 1970. Uzupełnienia do znajomości fauny mszyc (Homoptera, Aphidoidea) Polski ze szczególnym uwzględnieniem Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. *Fragm. faun.* 16: 109–121.
- KRZYWIEC D. 1971. *Tuberculoides borealis* sp. n. a new species of aphid from Poland (Homoptera, Aphidoidea). *Bull. Acad. pol. Sci.* (Cl. II Sér. Sci. biol.) 19(5): 327–333.
- KRZYWIEC D. 1982. Materiały do poznania mszyc (Homoptera, Aphidoidea) Polski ze szczególnym uwzględnieniem Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. *Fragm. faun.* 27: 1–12.
- MICHNO-ZATORSKA Z. 1966. Materiały do znajomości wyrośli (zoocecidiiów) Pomorza. Cz. I. *Studia Soc. Sci. torun.* (Sect. E) 7: 153–284.
- MORDVILKO A. 1894. K faune i anatomii sem. Aphididae Privislyanskogo Kraya. *Rab. Lab. zool. Kab. imp. varsh. Univ.* 1894: 1–112.
- MORDVILKO A. 1897. K biologii i morfologii tley. I. *Trudy russk. ènt. Obshch.* 31: 1–61.
- MORDVILKO A. 1901. K biologii i morfologii tley. II–III. *Trudy russk. ènt. Obshch.* 33: 1–84, 162–1012.
- MOSZYŃSKA M. 1931. Galasy (zoocecidia) drzew i krzewów półwyspu Helskiego. *Kosmos, Warsz.* (A) 55: 273–292.
- NAST. J., CHUDZIKA E., KLIMASZEWSKI S.M., CZYŁOK A., WOJCIECHOWSKI W. KOTEJA J. 1990. Homoptera – pluskwiaki równoskrzydłe. [W:] RAZOWSKI J. (Ed.) Wykaz zwierząt Polski, T. I. Ossolineum, Wrocław: 91–124.
- NAWOJSKA H. 1957. Materiały do zoocecidologii Torunia i jego okolicy. *Studia Soc. Sci. torun.* (Sect. E) 2(1): 79–130.
- OLESIŃSKI L., SZELEGIEWICZ H. 1974. Mszyce (Homoptera, Aphididae) okolic Chrzanowa. *Fragm. faun.* 19: 320–347.
- OSIADACZ B., HAŁAJ R. 2009. The Aphids (Hemiptera: Sternorrhyncha: Aphidinea) of Poland. A distributional checklist. *Polish ent. Monogr.* 6: 1–96.
- OSIADACZ B., WIECZOREK K. 2003. Mszyce (Hemiptera: Aphidoidea) wybranych parków Bytomia. *Acta ent. siles.* 11(1–2): 39–46.
- OSIADACZ B., WIECZOREK K. 2006. *Myzocallis* (*Lineomyzocallis*) *walshii* MONELL, 1879 (Hemiptera, Aphidoidea) an aphid species new to Poland. *Polskie Pismo ent.* 75: 233–238.
- OSIADACZ B., WOJCIECHOWSKI W. 2008. Aphids (Hemiptera: Aphidinea) of the Ojców National Park. Structure and origin of fauna. *Roczn. Muz. górnośl.* (Przyr.) 18: 1–169.
- PIECHOTA J. 1990. Materiały do znajomości mszyc (Homoptera, Aphidoidea) Parków Narodowych Polski. 1. Mindaridae, Thelaxidae, Phloeomyzidae i Phyllaphididae. *Zesz. afid.* 1: 101–117.
- PŁACHTA J., KLIMASZEWSKI S. M., WOJCIECHOWSKI W. 1996. Aphid groupings (Homoptera, Aphidoidea) in *Dicrano-Pinion* coniferous forests of the Pomorze Lake District. *Acta biol. siles.* 29(46): 66–82.
- PRABUCKI J. 1972. Z badań nad biologią spadziodajnej mszycy *Phyllaphis fagi* L. (Homoptera). *Polskie Pismo ent.* 42: 199–209.
- RIECH F. 1927. Biologie und Faunistik ostpreussischer Blattläuse. *Schr. phys.-ökon. Ges. Königsberg* 65: 149–151.
- RUSZKOWSKI J. 1933. Wyniki badań nad szkodliwą fauną Polski na podstawie materiałów z lat 1919–1930. *Roczn. Ochr. Rośl.* 1: 1–545.
- RUSZKOWSKI J. W. 1935. Szkodniki drzew leśnych obserwowane przez polskie stacje ochrony roślin w roku 1931. *Roczn. Ochr. Rośl.* 2: 177–185.
- RÜBSAAMEN E. H. 1901. Bericht meine Reisen durch die Tucher Heide in den Jahren 1896 und 1897. *Schr. naturf. Ges. Danzig* (N. F.) 10(2–3): 79–148.

- QUEDNAU F. W. 1999. Atlas of the Drepanosiphine aphids of the world. Part I: Panaphidini OESTLUND, 1922 – Mizocallidina BÖRNER, 1942 (1930) (Homiptera: Aphididae: Calaphidinae). *Contr. am. ent. Inst.* 31(1): 1–281.
- QUEDNAU F. W. 2003. Atlas of the Drepanosiphine aphids of the world. Part II: Panaphidini OESTLUND, 1923 – Panaphidina OESTLUND, 1923 (Homiptera, Aphididae: Callaphidinae) *Mem. am. ent. Inst.* 72: 1–301.
- QUEDNAU F. W., REMAUDIERE G. 1994. Le genre sud-américain *Neuquenaphis* E.E. BLANCHARD, description de deux nouvelles especes et definition de nouvelles sous-familles d'Aphididae (Homiptera). *Bull. Soc. ent. Fr.* 99(4): 365–384.
- STRAZYŃSKI P. 2005. Dynamics of aphid seasonal flights in Johnson's suction trap in Poznań in 2003–2004. *Monogr. Aphids oth. hemipt. Insects* 11: 175–183.
- SZELEGIEWICZ H. 1958. Mszyce (Homiptera, Aphidina) okolic Bydgoszczy. *Fragm. faun.* 8: 65–95.
- SZELEGIEWICZ H. 1961. Przyczynek do znajomości fauny mszyc (Homiptera, Aphidina) Suwalszczyzny. *Polskie Pismo ent.* 31: 67–76.
- SZELEGIEWICZ H. 1962. Materiały do znajomości mszyc (Homiptera, Aphidina) Tatr i Podhala. *Acta zool. cracov.* 7: 157–175.
- SZELEGIEWICZ H. 1963. Materiały do fauny mszyc (Homiptera, Aphididae) Polski. *Fragm. faun.* 9: 473–479.
- SZELEGIEWICZ H. 1964a. Mszyce (Homiptera, Aphididae) Doliny Nidy. *Fragm. faun.* 11: 233–254.
- SZELEGIEWICZ H. 1964b. Mszyce (Homiptera, Aphidina) okolic Bydgoszczy III. *Fragm. faun.* 11: 257–272.
- SZELEGIEWICZ H. 1965. Mszyce (Homiptera, Aphidoidea) Pojezierza Mazurskiego. *Fragm. faun.* 15: 207–238.
- SZELEGIEWICZ H. 1966. Uzupełnienia do fauny mszyc (Homiptera, Aphididae) Polski. *Fragm. faun.* 12: 429–455.
- SZELEGIEWICZ H. 1967. Materiały do fauny mszyc (Homiptera, Aphidoidea) Polski. II. *Fragm. faun.* 14: 45–91.
- SZELEGIEWICZ H. 1968. Mszyce – Aphidoidea. *Kat. Fauny Polski* 21(4): 1–316.
- SZELEGIEWICZ H. 1972. Zapiski afidologiczne z Babiej Góry (Homiptera, Aphidoidea). *Fragm. faun.* 18: 205–243.
- SZELEGIEWICZ H. 1974. Mszyce (Homiptera, Aphidoidea) Mierzei Wiślanej ze szczególnym uwzględnieniem wydm nadmorskich. *Fragm. faun.* 19: 349–394.
- SZELEGIEWICZ H. 1975. Materiały do fauny mszyc (Homiptera, Aphidoidea) Pojezierza Mazurskiego. *Fragm. faun.* 20: 143–155.
- SZELEGIEWICZ H. 1976. Materiały do fauny mszyc (Homiptera, Aphidoidea) Pobrzeża Bałtyku. *Fragm. faun.* 20: 369–406.
- SZELEGIEWICZ H. 1978. Przegląd systematyczny mszyc Polski. *Zesz. probl. Postęp. Nauk roln.* 208: 113–125.
- SZELEGIEWICZ H. 1981. Materiały do poznania kserotermofilnych mszyc Wyżyny Małopolskiej (Homiptera, Aphidoidea). *Fragm. faun.* 25: 423–434.
- SZULCZEWSKI J. 1930. Wyróżła (cecidia) Tatr Polskich. *Spraw. Kom. fizyogr. Kraków* 64: 1–11.
- SZULCZEWSKI J. 1931. Notatki entomologiczne i zoocecidologiczne z powiatu lublinieckiego na Górnym Śląsku. *Polskie Pismo ent.* 10: 124–141.
- SZULCZEWSKI J. 1953. Wyróżle (zoocecidia) Gorzowa w Ziemi Lubuskiej. *Pr. Kom. Nauk roln. leśn. Poznań* 14: 1–39.
- TÓTH L. 1933. Über die frühembryonale Entwicklung der viviparen Aphiden. *Z. Morphol. Ökol. Tiere* 27: 692–731.
- URBAŃSKI J. 1935. Wyróżle Ludwikowa i terenów przyległych. *Pr. monogr. Przyr. wielkop. Parku narod., Poznań* 1: 1–77.
- WEIGEL J. A. V. 1806. Geographische, naturhistorische und technologische Beschreibung des souverainen Herzogthums Schlesien. Bd. 10. Verzeichnis der bisher entdeckten, in Schlesien lebenden Thiere. In der Himbürgischen Buchhandlung, Berlin: 358 pp.
- WĘGIEREK P., CZYŁOK A. 2000. Mszyce (Sternorrhyncha: Aphidoidea) Bieszczadów. [In]: PAWŁOWSKI J. (ed.). Bezkręgowce Bieszczadów Zachodnich ze szczególnym uwzględnieniem Bieszczadzkiego Parku Narodowego. I. *Monogr. bieszcz.* 7: 225–239.
- WIECZOREK K., 2007. The faunistic review of the Polish species of the subfamily Chaitophorinae (Homiptera, Aphidoidea.). Part 2 – tribe Atheroidini. *Acta ent. siles.* 14(1–2): 29–35.
- WIECZOREK K., OSIADACZ B. 2004 – 2005. Mszyce (Homiptera, Aphidoidea) parku miejskiego imienia Tadeusza Kościuszki w Katowicach. Cz. I. *Acta ent. siles.* 12–13: 155–160.
- WIECZOREK K., OSIADACZ B. 2007. The faunistic review of the Polish species of the subfamily Chaitophorinae (Homiptera, Aphidoidea.) – part 1 – genus *Chaitophorus* KOCH, 1854. *Acta ent. siles.* 14(1–2): 13–27.
- WILKANIEC B. 1999. Występowanie mszyc (Homiptera: Aphidoidea) w zadrzewieniach i zakrzewieniach śródmiejskich Poznania. *Wiad. ent.* 18(3): 135–142.
- WILKANIEC B. 2003. Male aphid in midfield thickets. Aphids and other Hemipterous insects 9: 181–188.

- WILKANIEC B., PIEKARSKA-BONIECKA H., SUDER A. 2000. Aphids (Homoptera, Aphidoidea) of refuge habitats in the agricultural landscape of Wielkopolska. *Aphids oth. homopt. Insects* 7: 117–123.
- WILKANIEC B., BOROWIAK-SOBKOWIAK B. 2001. Aphids collected from allotments of Poznań surroundings. *Aphids oth. homopt. Insects* 8: 135–154.
- WILKANIEC B., BOROWIAK-SOBKOWIAK B., TRZCIŃSKI P., PIEKARSKA-BONIECKA H. 2006. Badania wstępne nad różnorodnością gatunkową mszyc (Hemiptera, Aphidoidea) środowisk ostożowych w otulinie Wielkopolskiego Parku Narodowego. *Wiad. ent.* 25(2): 201–211.
- WILKANIEC B., RATAJCZAK J., SZTUKOWSKA K. 2007. Aphid Males in Urban space. *Monogr. Aphids oth. hemipt. Insects* 13: 83–90.
- WOJCIECHOWSKI W., HALAJ R., KOŁODZIEJ B. 1989. Mszyce (Homoptera, Aphidomorpha) Pustyni Błędowskiej. *Acta biol. siles.* 13<30>: 31–43.
- WOJCIECHOWSKI W., WOŹNICA A. 1989. Mszyce (Homoptera, Aphidomorpha) Sudetów Środkowych. *Acta biol. siles.* 13<30>: 43–62.
- WOJCIECHOWSKI W., MINORANSKI W. A., KOCOT G. 1991. Aphids (Aphidinea) as bioindicators of the environmental condition within the zone of emission of the zinc-smelting works “Miasteczko Śląskie”. *Acta biol. siles.* 18<35>: 75–83.
- WĘGIEREK P., WOJCIECHOWSKI W. 2004. Piersiodziobe (Sternorrhyncha). [In:] BOGDANOWICZ W., CHUDZICKA E., PILIPIUK I., SKIBIŃSKA E. (Eds). Fauna Polski – Charakterystyka i wykaz gatunków. T. I. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa: 234–271.
- ZABŁOCKI J. 1921. Materiały do zoocercydologii Polski. *Kosmos, Warsz.* (A) 47: 278–290.
- ZŁOTKOWSKI J. 1987a. Afidofauna okolic Poznania w odłowach aspiratorem Johnson'a (12,2 m) w latach 1976–1980. *Pr. nauk. Inst. Ochr. Rośl., Poznań* 29(1): 85–91.
- ZŁOTKOWSKI J. 1987b. Migracje mszyc uskrzydłych, szkodników ważniejszych roślin uprawnych w okolicy Poznania w latach 1976–1980. Cz. I. Dynamika wieloletnia lotów mszyc. *Pr. nauk. Inst. Ochr. Rośl., Poznań* 29(1): 75–85.

STRESZCZENIE

Rozmieszczenie krajowych gatunków mszyc z podrodzin Calaphidinae i Phyllaphidinae (Hemiptera, Aphididae)

Przedstawiono i zweryfikowano rozmieszczenie 42 gatunków mszyc należących do podrodziny Calaphidinae i 1 gatunku mszycy *Phyllaphis fagi* (LINNAEUS, 1767), należącego do podrodziny Phyllaphidinae (Hemiptera, Aphididae) w poszczególnych krainach geograficznych Polski. Podano również informacje dotyczące roślin żywicielskich krajowych gatunków mszyc z podrodzin Calaphidinae i Phyllaphidinae.